

1171

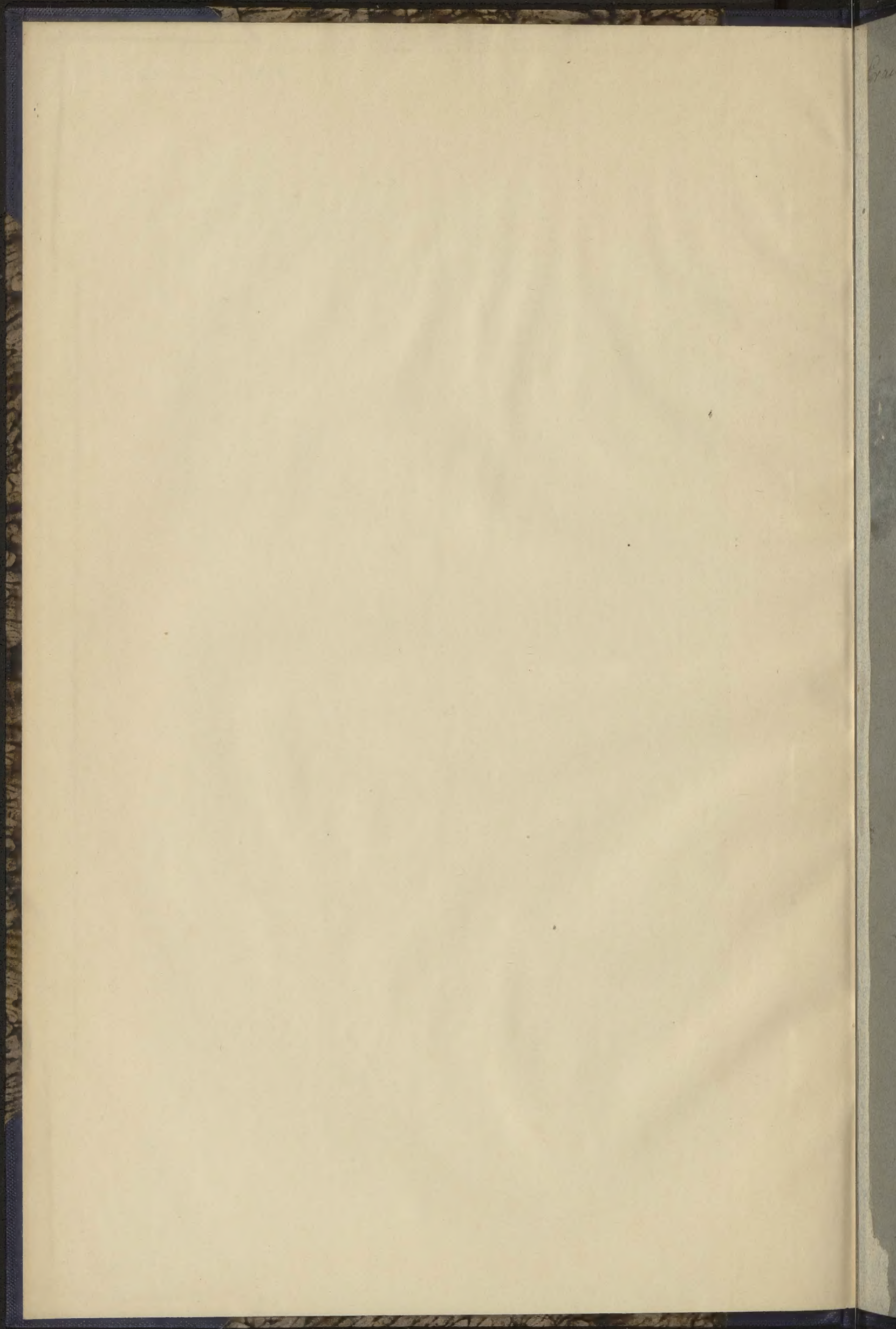
1171

1171

1171

C) previous w r. 1938.

Cracoviensis Studiorum Unis. Jagell.

Lms.

11

Reformatio Universitatis generalis Studii Cracoviensis
Statutorum in rectoratu R.D. Nicolai Dobrocieski
a. 1604.

N. Jan. 1171.

nb. brak polowy

Q
gr
oim
rem
mms
sta
sta
scu
pa
dch
nan
M
et
om
ms
dum
tun
Con
lau
Re
arta
bab
Jura
reue
et
nu

REFORMATIO VNIVERSITATIS GENERALIS STUDII
Cracoviensis STATVTORVM in Rectoratu Rdi D. Nico-
lai Dobrocieski I.V.D. Ecclesiarum Cathedralis Crae. & Pol.
Sandomirien. Canonici, per eundem R. Rectorem & Deputatos
ab Universitate facta, publicata, et per totam Universi-
tatem nullo contradicente approbata. Anni. 1604. Mart. 23

De Personis et rebus ad Universitatem pertinentibus.

PARS I

De Electione Rectoris.

Ex Forma humiliter Curioni T. Leslogit. Pando 10.
Iuro. Omne acti gradu meo concementi in capta facere: ut
sunt lectiones, sermones, disputaciones, visitare et consilium. Sic
ma deus adiuvet. Et sic S. dei Evangelia.

Quia in Electione Rectoris, Universitatis nra, prima libertas, et di-
gnitas maxima, communi omnium bonum vertitur, et tum statuta in publica
omni audientia legi consueverunt, quod nunc de corpore Universitatis existen-
tem ignorare conuenit, antiquam consuetudinem, in executione deducere ordina-
mus, et oes omni facultatum Doctores, Magistri, Licentiat, Baccalaurei et
studiosi, pro decore et honore Universitatis, et status huiusmodi in habitu quibus
statui suo conuenienti, pro die et hora Electionis conueniant, et ibidem per-
seuerent, donec Rector eligatur, sub debito obedientia, et trium Marcarum pe-
na. Quam penam D. Rector electus, in eos, quos Delicti facultatum, et Be-
delli Universitatis absuisse notauerint, extendere poterit, nec eam cuiquam condo-
nare valeat, sed in fiscum Universitatis integre inferatur.

Impress.
159.60

Modus eligendi Rectorem scribitur omnino

et corruptela quod abusu quodam instruat in modo eligendi Rectorem, per
certos quosdam, et certos electores penitus tollatur: nec sint aliqui, vel in pri-
mis, vel in secundis, vel in tertiis certi electores, sed eligantur libere cum
statutum, ex omnibus omni facultatum Doctoribus, Magistris & Clamoris et
tumultus nunc excitare audeat, in hoc elect. actu, sub pena exclusionis a
convocationibus Universitatis per annum, si fuerit Magister, vel Licentiat, si Baccalaureus
vel studiosus, sub pena exclusionis, ab introitu Scholarum per annum.
Rector mortuo senior Pater, statim post mortem eius, convocationem facere re-
artur, Doctores et Magistrorum Collegiatum, qui de alio Rectore autem bene
habebunt, providendi sita antiquam consuetudinem. Assum. eorum. quod habentur

Sec. de doctorib. juris & medicina.
Statutum qd doctor aut licentiat cuiusvis facultatis
v. p. ius vel medicina promoueri volent in sacra
Theologia ad Curia legendum, ut ad regenda iuxta statuta
ita sit ad electus
Magistronum, lectio-
nes et disputaciones
ut electi faciant
in habitu decenti
frequenter.

Iuramento Doctorum p Responsionem huiusmodi incorporatam. huiusmodi. Ego N. Iuro
reuerentes Magistronum tenere, et bonum facultatis Theologiae fidei promouere. Rem semel
et defensabilem consuetudinem statuta et statuenda pro bono facultatis eiusdem. Fidele testimo-
nium p. iudicio de promouendis. Procurato pacem inter Magistros, Scholares & Religiosos. Et sic me deus, et S. dei
Evangelia

in Statuto de Residentia Rectoris, et in formulari antiquo fol. 5. circa finem.

De Iudiciis Rectoris.

Quod a prima fundatione, ex concessione tam sedis Apostolica quam Regum totius Reip. Vitas vna obtinuit: inuiolabiliter observari volumus; Et Rector habeat Iurisdictionem ordinariam, super oēs, qui in Civitate Cracoviensi, et sub urbibus eius, studii causa moram traxerint, in oibz causis Civilibz, et criminalibz leuioribz, nec illis vix in eisdem causis, Doctores, Magistros, Scholares, Bedellum, Stationarium, alibi coram Iudice quocumq. Ecclesiastico vel seculari audeat concurrere, sub pena decem marcarum, gros. Pragen. et sententia in Rectoris, nullus appellare valeat, vel supplicare, aut restitutionem in integrum petere, nisi ad Consiliarios Vitis. Quod ne passim temere fiat, volumus ut per Appellatorem, vadium appellationis duodecim floren., prius apud Rectorem deponatur. Quod si fuerit Causa magni momenti, à Consiliariis poterit dari appellatio ad Vitem, vadium appellationis quatuor floren., prius apud Rectorem deponito. Si autem Causa fuerit inter Professores beneficiis ad quos Crac. pro tempore eximium recumit, iuxta Privilegium Vladislai Regis per sedem Apostolicam confirmatum. Quicquid autem episcopus cum Rectore, et Decanis facultatum, vel ion predeceuerit, istud sine oī contradictione remanere debet, sub pena excois et exclusionis, iuxta Privilegium Alberti Episcopi Cancellarii Vitis, et sedis Apostolicæ Delegati. Et hoc ne Professores per lites et iurgia à suis Lectionibz auerantur, et finis liti expeditus imponatur. in Cond. fol. 53.

De Pecunia Vitis, et Privilegiis.

Quod recte statuta sunt de Pecunia Vitis et Privilegiis eius, ea ad executionem deducen., ordinamus. Primo ut sit locus reparatus in thesauro Collegii ionis, ubi Pecunia Vitis, Privilegia, resq. cetera aserventur. Secundo ut Inventarium authenticum, eorum, oīum quod aservabunt in thesauro conficiatur manu Rectoris et ^{oīum facultatum} canonum subscriptum, in quod Inventarium etiam in posterum inscribentur oīa et singula quod ibi inferentur. Tercio. ut Custodes duo, unus ē thesologus, alter ē Iur. Consultus in triclinium eligantur, eadem die qua fit Procuratoris Vitis electio. Quarto ut Liber compactum habeant, in quo unusquisq. nomen suum. inscribat. Si quando aliquis pro vni suo ex thesauro Vitis ex consensu Rectoris accipit. Quinto. Ut idem Inventarium oīa reddere sine obligati custodibz, qui in locum illorum postea eligentur. Postremo, ne Rector ultra decem marcas de pecunia Vitis ppria autē exponere presumat. Quoniam Procurator Vitis, et alii Professores, frequenter opus habent Privilegiis

ad informacionem de officiis, et Beneficiis suis, ut semper autentica quus sit ac-
cipere, conficiantur Libri, in quibus describantur oia Privilegia, et moimenta, quibus
reperi possunt. Vnde pro Collegio Boni, et oibz ad illud pertinentibz, aliter pro Collegio
Iureconsulti, etiam pro Collegio Loni, etiam pro Collegio Medicorum, etiam pro Buris
oibz studiosorum. Statuitur etiam ut Procurator Vtris, Arendas, seu locaciones domo-
rum et Decimarum, absqz Rectoris, et oium facultatum Decanorum consensu faciat.
qui oes in locacione eiusmodi domorum et Decimarum, attendere debent, quo Vtris
meliores facere possent condit. In Cod. fol. 21

Diligentiam in Professoribz excitare premio et pena cupien' dismembracionibz
tam ante constitutis, ex Praepura S. Floriani, et Costrzesgo et Bursa Vngarorum
commodiora tpe assignent. Limum Vni statim post Pascha, aliter statim post Festa
S. Michaelis, in fiat commutacionum, Vbi Rector informacione a Decanis accepta, de
singulorum Professorum diligentia habet in manu, quo puniat cuiusqz diligentia
ad quod ex vi Summi, circa confirmationem suam praescripto ex praedictis Statutorum
Vtris tenetur. **De Beneficiis Vniuersitatis.**

Quia graue scandalum reputatur, si hōs qui alios docent beneficia Ecclesiasti-
ca male administrent, et officia, ad quae incipsum obligantur negligant. Statuitur
ut singulis annis initio Commutacionis distind, diebz n' legibilibz Praepus cum Consiliariis
visitet beneficia quibz domus sua, hui Cracouia, et in suburbis consistencia, atqz dili-
genter sciscinetur, ad sit ex integro suppellex Ecclesiastica, cuius inventaria ordina-
te descripta in vnaquaqz domo esse debent: et ad officia diuina, tam fundatorum
Voluntatem peragantur. De qua Visitatione ipsi Praepri Collegiorum D. Rectori re-
uerent' reddere rationem post Confirmationem, ad maximum in tribz septimanis, sub pena duo-
rum floren', qui quidem idm praedictum Summum oes pres Vtris considerare, et
oes defectus corrigere est obligatus.

Pro Parochialibus etiam extra Ciuitatem consistentibz, singulis annis, tpe
Vacantiarum D. Rector deputare tenetur Visitatorem vnum ex Professoribz, quem
ad hoc magis idoneum putauerit, qui vna cum Procuratore Vtris ad Ecclesias (uborice
Professorum, Corozynen', Przemyslouen' sumpta possessionum, eamdem discerant,
et de oibz defectibz D. Rectori fidelem Relationem faciant, circa finem Vacantiarum, sub
pena simili duorum floren', tam per Procuratorem, qm per Visitatorem deputatum incurrida.
Domas etiam Vtris, Procur' singulis annis, cum vno a Rectore deputans' renidat.

De Electione Decanorum.

Quamuis antiquo statuto cautum erat, ut Decani in singulas Commutaciones eligerentur
vel reelegantur, tamen quia propter causas certas et rationes postea conclusum est, et in hunc

usq[ue] diem observatum, et in facultate Theologica, Iuriconsultis, Medica Decanatus
lib. tituli d. Electionis esset annuus, et in oib[us] facultatib[us] ac iterato cur[re]nti, sed ex ordine singulis deferatur: sin-
decani novum. Si li- gulam facultatum posteriorib[us] constitutionib[us] de Electione Decanorum standum e[st] de
ber[et] speciale statutu[rum] criminis. Hoc insuper adiungentes, ut Decani oib[us] facultatum singulis septimanis argu-
de Decano Facultatis gentias Professorum manu sua scriptas vel subscriptas per Vicellum ad D. Rectorem trans-
medicis, d[omi]ni s. d[omi]ni eligendo mittere teneantur. **De Electione Collegiatorum.**

Statutum de Electione Collegiatorum veluti appime salutare ad vnum o[mn]i ex parte re-
vocandum censens. Et ne in Electionib[us] errores admittantur, semper ad convocacionem D[omi]ni
Doctorum et Magistrorum, ad quos pertinet Electio, agerent Privilegium officii, vel bene-
ficii, q[uo]d conferendum est, ut ex eo appareat, quid conditiones requirant, ad illud officium
aut beneficium: et quis ex candidatis sit aptior ad eas obeundas. in Cond. fol. 26.

De Absentib[us]. Absens per se n[on] laborans, ac in Urbe n[on] residens, ad Beneficia et officia nullo modo
vocari, iuxta Cond. fol. 48.

N[on] Quamvis qui p[ri]or e[st] tempore, potior e[st] et iure: eos t[ame]n solos senium dependit, quib[us] eade[m]
re virtutes ad assequendum illum gradum suffragantur. iuxta Privilegium Vladislai Regis
et Joannis in Privil. Vladislai fol. 23. 24. Sup[er] et Alberti Epi[scopi] Crac. Qui magis laboran-
do et honeste vivunt, magis se habiles et idoneos fecerint, alijs p[ri]us vocandi s[un]t iuxta
Privil. Vitis fol. 54. Illud t[ame]n observandum e[st], ne sior magna et evidenti causa,
minus laborans magis laboranti proponatur, q[uam] cavetur Statuto de plus laboran-
tib[us] fol. 8.

Quia qui in aliqua Professione excellens e[st], non modo magna, et v[er]o v[er]o affert honore[m]
sed etiam in Auditorib[us] iorem profectum facit: volentes q[uia] excellens in Urbe h[ab]et Profes-
sores, statui[m]us, ne de una Professione ad aliam facili concordat[ur] transitu. contra Privil.
in privil. Joannis Epi[scopi] Crac. Quomodo igit[ur] de Astrologo ordinatum est in Privilegio fol. 49. et per
quandecum annos in eadem Professione, propter iorem experientiam acquirendam, perseveret
ita in alijs Professionib[us] fieri expedit; ut qui ad Presim, aut Oratoriam facultatem, aut ad
Philos[oph]iam aptus fuerit indicat[ur] ingenio, in eadem per quinque ad minimum annos versetur.

N[on] Hoc tamen nullum de impedimento agere, quoniam adquisitionis beneficiorum, quod illum
v[er]o Ordinis concerneret, admittatur: quia nullum fuit p[re]iudicium voluntati fundato-
ris, cum ea lectio ab altero legatur, quam legere hic debet.

Quia Ordinarius Decano et Custodi S. Floriani duodecim minorum Collegiatorum insti-
tucionem concedidit, quod illi ipsi de iure competebat, vetan[us] sub onere Cond[itionis] et ex-
co[mm]unis p[ar]te[m], ac invalidat[ur] et ad Electiones n[on] idoneos instituant; omnino necessarii e[ss]e
iudicamus, ut qui ad aliquam Lecturam e[st] minor Collegio eligetur, teneat[ur] institutionem
oratoriam sequenti die a Decano vel Custode S. Floriani respectu[m] p[re]tere, et iuramentum

circa instat.

in ea institutum, prout in charta de Obedientia Ordinatio exhibetur, inuenerunt Re-
mota etiam in continendo Bonis suis a alienandis et alienatis ut ipse recipiant
prout etiam in charta armatas sub manu et sigillo institutum, quod prout dari
debeat accipere, ut patiantur in prauam conscientiam suam, dicti Decanus et Custos ali-
quam ab ipso institutione canonica libertas tenere.

Insuper videtur, ea quae in virtute iustitiae et eruditioni debeant, ut sordes aut alias
illas illius et illiusque auerere. Proinde statim, quod si quis per corruptionem aliquem
modum aut conditionem acquirere in hac via tentauerit, et ipso illo ascensu minato, conser-
uetur et alium expectare cogatur. Cum nimis absurdum sit, inter tales studii deditos, vacas
et superfluas expensas fieri, quam expensam vacante crescere, alii vacui reman-
ent et ornati. Inhibere ne in iucundo suo progressu, aliqui ad collegia, creati mag-
dia, deserta aut alias appareant sed iustitiam dare Prandium pro conuersione indi-
nari, ne ita abere ferulo laetius et singulis collegiatis illis collegii admodum in-
credetur, quam tunc quantam apparere. Vide Consil. Inden. fol. 24. c. 14.

Ingressus

Quod de
Ingressu in
Ingressu ad
Ingressum

De Personali Residentia Collegiatorum.

De vita et honestate Collegiatorum.
Seueritas Iudiciorum et disciplina, tam apud D. Rectorem, quam in facultatibus et
collegiis reuocatur; et hoc cum residentibus sit propositum, ut vitia extirpentur, et scandala
procul sint ab eis, qui alio virtuti norma esse debent. Si quis igitur fuerit contumax, rix-
osus, contumeliosus aut Percussor, puniatur iuxta Conclusionem 9ta in Rectoratu D. Martini
factam: si vero fuerit potiori delictus, Lusor, aut concubinator, vel aliquid aliud scan-
dali admiserit, et de hoc conuictus fuerit, pro prima vice puniatur detractione tertius
partis dispendii, vel salarii sui accipi, pro secunda vice media parte, pro tertia
tota dispendii vel salarii: pro quarta accessu puniatur, et data incommoditate
de collegio ac etiam vice excludatur.

Pro decentiam Alibi extrinseci noua honestas intrinseca attendatur, ordinem
et Professores quos, propter decorum ordini conseruare debent: potissimum vero in vesti-
bus publicis vestis, breuia, modica Decorum et honestatis sui, totas caritatis et capu-
tia, cum ad hoc nonnulla Statuti 9^{ti}, fol. 14. 10. sed etiam quod de ecclesiasticis ex-
pressepit Consil. Inden. fol. 14. 6. et Consil. Synodal. fol. 8. reuocatur, ut
coleribus prohibitis vabibus, vinctis vel aliquo modo tractetur. Si quis Habitum decen-
tem non detulerit, pro prima vice puniatur poena octo gros. pro 2^a vice selectione gros.
pro 3^a vice, poenae quatuor gros. pro 4^a vice, distinctione puniatur.

De Anniversariis et aliis Mandatis Rectoris.

Quia iuxta, et conuentionem colere memoriam Prædecessorum, et aliorum benefactorum, re-
cte a paucis institutum est, ut singulis quatuor temporibus, Missa per totam Vniuersi-
tatem celebraretur, in qua commemoratione breui facta, tam Vniuersi, quam mortuorum Bene-

Lectorem Vitis nra per unum ex Theologis faret. Quod si p[ro]p[ri]a reu[er]enda sunt
et necesse propter eos, qui de nouo in ea reuenerunt, reu[er]enda sunt. Celebrant et alia.
annu[er]saria. ordinaria. centis anni temporib[us], pro Rector Vladislao Jagellone Jun[ior]e
tore Vitis, prima Maii, pro Hedwig Regina, consorte eiusdem Vladislai, iunioris et
Vitis. 17. July. Pro Casimiro sive Vladislai Jagellonis filio et postea eius Dem[etri]a
stia. Pentecostes. Pro Joanni Alberto Casimiri filio. 27. Junij. Pro Stephano Regi
Auerensienis D[omi]ni. Pro Anna Jagellonia Regina, consorte eiusdem Stephani, sive An
nuitatis. s. Maria. Pro D. Lucia Kozłowski Feni[ci]a sive, ante Dominicanam Palmarum

(Sed quia Vitis, non propter Annu[er]saria obsequenda, sed propter Lectiones mandata
est, omne[ro] cauendum e[st] a[n]t[er]ramur, ne facile ex modo Annu[er]saria multiplicentur.
De aliis Mandatis Rectoris semel, quod conclusum est in Reuerentia D. Martini
Mierhou. feb. 20. nimirum. De cetero non fiat Mandatum, ad sepeliendum, et ex
as peragend[um], nisi acta studia, exercitib[us], p[ro]cipue Doctorib[us], Magistris, Doctores
Benefactorib[us], qui Vitis p[ro]p[ri]a aduocent et suis donationib[us] ornauerint. Exer
cis aut[em] seu n[on] titulatis, et intulatis studiis, doctores, impertuna sunt instau
tia, et requisitio: nullo modo admittatur. Mandatum, nisi aduocent, ponant. Vitis p[ro]
as reat[ur] et in effectu quinq[ue] sexages[is], in pecunia parata.

Obuiam v[er]o ad exequend[um] n[on] extat Vitis, nisi serenisimo Rege Poloniae semel, ad ma
ximam his in anno, tunc p[ro]cedat, cum sua Altra diu affuerit Crac. Legatos et
Vitis Aptos in Civitatem, primo ingredien[tes] semel tantum recipiat. Quo D[omi]no
suo Crac. Cancellario Vitis post electione[m] et consecrationem. Duntaxat semel tota
Vitis occurrat. Aliis v[er]o cum aduocent Rector cum aliquot Doctorib[us], et n[on] tota
Vitis in Curia sua R[ector]is excipit et inuocabit. Ad ceteros Pontifices, n[on] currat
Vitis inuitatum, nisi esset aliquis Pontificum singularis tauter et actu Benefactor
Universitatis. De Notario Universitatis.

Placuit Viti p[ro]p[ri]a Acta, et conclusiones Vitis senten[ti]as, et alia Universitatis p[ro]p[ri]a
expedunda. Vitis semper deligi ex Professorib[us] novum Junia Aptiora, qui labo
rib[us] Ordinariis n[on] impediti. Notarium p[ro]p[ri]a Vitis, qui iurabit Rectori, quod ipsi
obediunt, et ad quilibet eius vocationem advenit, Vitis honorem, et statum procurabit
severa sibi per Rectorem, et Vitem iniuncta celabit, et impertinentib[us] ad officium suum
statuta Vitis servabit. Suis officium erit v[er]o d[omi]n[u]m in septimana. Ordinariis ad
Rectorem venire, pro his penis, quas Rector ad iudicia sibi exercenda elegerit, Acta
veram Rectore fideliter describere, in Convocationib[us] Vitis quod Rector legenda p[ro]p[ri]a
legere, et conclusiones Vitis fideliter adnotare, res s[an]ctas, quas Vitis ex aliqua causa
ad aliquos d[omi]n[u]m vel accipit restitueret, s[an]ctas Formas Matriculae, et Promotionum
et ceteris q[ue] laborib[us] suis vnicuique ampliantur, similiter fuit Mandatu[m] illis
pro Vitis alia condigna fundaverunt, v[er]o p[ro]p[ri]a Vitis et p[ro]p[ri]a Vitis

quarumvis ad externos subscribere, nec etiam alias vitiis in iure spirituali incidentes pro-
movere. Dabitur etiam singulis quatuor anni temporibus pro salario suo duos florenos
ex Disco vitiis, et pro singulis licentis promotionum, floreni unus, pro Matricula quatuor lo-
pro Actis coram Rectore in una pagina descriptis, duos quatuor, pro instrumentis contractuum
una coram Rectore factorum, octo quatuor.

De Bedellis Universitatis.

Redeli vini bonae conditionis et fandi, et aliquantulum. Literati per mensem dicuntur
duo, et non possunt esse velli nisi auctori, qui iurabunt, quod obtemperat D. Rectori et ad il-
li rationem reddat et statuta Vitis ad eos certiorata servabunt. Vitis singulis die-
bus ad Recurrem veniet; aliter ceteros omnia facultatum, obiter observant et notant, qui
seant, vel non loquantur lectiones suas; et cum Decanis facultatum. De libris contentis impli-
mentis: et Resignationem per Decanos facultatum signatam notulam. Singulis septi-
manis D. Rectori afferre eum obligat; Licentia multa. teneant. Personae ceremonie exi-
ment et imponunt pro diversitate temporum. Recurrem in oibz diebz festis et Vitis ad
sectam exuata sequantur, in oibz actibz publicis Vitis ademer, et in facultate conno-
cationibz Decanis operam suam navant. Pro salario suo ex fisco Vitis singulis Sabbatis
in singula quatuor tunc binos florenos. A singulis Praeceptoribz salariat binos quos
in singula qui tunc. A singulis Alis et Baccalaureis non salariatis quo singulos
Similibz studiosis medietate simili in singula qui tunc. Ab illis qui Promotiones et
gradus in Vitis accipiunt, habebunt idem antiquam consuetudinem.

Part II

De Numero Collegiatorum.

Cum Dei beneficio, iungamur et aliorum pietate, auctus sui numerus Pro-
fessorum in artibus et Theologia laborantium: relinquentur promotos ad S. Hieronymum pro la-
tinitate in facultate Theologiae, iuxta ordinacionem, de S. Hieronymo natus ordinacione equi-
tatem, et Stephanum Gieseler recensentem, arbitramur sufficere pro laboribus in artibus et The-
ologia quing. Annona in parte, ad ordinariam et personalem residentiam obligatos. Sex
Regales, nam Praefectum, suum, et de iure, bonum Astrologum, 10. S. Adalbert
et Probandarium. 11. Collegiatum Gotmen. 12. Perceptis. 13. Caeleum. 14. S. Me-
14. S. Donati. 15. S. Rudolphus. 16. S. Thomas. 17. S. Gregorius. 18. S. Joannis
de Dantrowka. 19. Corporis Christi in Ecclia Mension. 20. Corporis Christi in Ecclia. 21. Hiero-
nami. 22. Seniores Burd. Pauperum. 23. Burd. Hieronymi. 24. Burd. Hieronymi, qui
lectiones ordinarias pro gradu Baccalaureatus et Magisterii tenent, disputationes exerci-
tias et alia ad quae de iure vel consuetudine facultatis suis recurrent. Et alii.

De Scholis privatis.

Quia igitur pars civitatis ad eandem rem pertinet, quod privata earum actioni et diligenti instructioni indiget, magno consilio et longa deliberatione conclusum fuit Anno 1800. ut Schola privata per hanc ad iocundam Juventutem in alma Urbe nostra institueretur, in quibus prima septem artium liberalium, ac utriusque linguae initia et elementa sua et ordine tradiderit. Quas ad laudem et honorem Dei Omnipotentis, ut litterarum cultum restitueret ac reformaret decrevit. Horum autem Scholam talis erit ordinatio.

I Schola Grammatica.

Hora antemeridiana. Hora antemeridiana. Hora antemeridiana.

1. Examen memoriae
2. Etymologia et syntaxis
3. Terentius aut Horus
4. Exercitatio.

Hora postmeridiana.

1. Fabula Aesopi cum inflexionibus graecis
2. Epistolae familiares
3. Exercitatio.

Antefestis diebus Arithmetica una hora antemeridiana.

II Schola Poetica

1. Examen memoriae
2. Prosodia et figurae
3. Virgilius

Hora postmeridiana.

1. Phocylides cum etymologia graeca
2. Iustinus
3. Exercitatio

Antefestis diebus Musica una hora antemeridiana.

III Schola Dialectica.

1. Dialectica
2. Horatius

Hora postmeridiana.

1. Epictetus cum syntaxi graeca
2. Officia Ciceronis
3. Exercitatio

Antefestis diebus Geometriae principia una hora antemeridiana.

IIII Schola Rhetorica.

1. Rhetorica
2. Orationes Ciceronis

Hora postmeridiana.

1. Demosthenes graece
2. Exercitatio

Antefestis diebus Astronomia Elementa, una hora antemeridiana.

Suodem diebus Catechismus duabus prioribus Scholis minor, duabus posterioribus maior. una hora pomeridiana, praestatur.

Quas quidem Scholas ita ad adolescentium aetatem instituisse, ut neque nova studia, aliunde Scholarum extinguantur, neque via facultatum negligantur, atque praeterea, et ad prima rudimenta. Utroque nostris non plane dimittimus, ita puberis gravibus studiis cum locum et tempus, quo ea omnia Scholam relinquimus.

Ad singulas Scholas duo Alri in graeco et latino lingua versati deputabuntur, ex collegio huius vel si tot in collegio non inveniantur, qui hoc docendi munus subire vellent, etiam ex iis qui in collegio non sunt.

Director Scholarum Privatarum in vicarium ad maximum, vel minimum, in annum eligitur a Domino Rectore et Alris Scholarum una October ex collegio iorum Professor aliquis graecis et doctus qui Scholas suas, earumque lectiones in singulas Commutationes cum diebus consiliariis examinet.

docent.

de eorū electis ordinabit. Scholares ad quas Scholas idonei videbuntur cum consilio eo-
 undem consiliorum alterabit: de Salario in singula quatuor tempora exigentibus qui doctur-
 tur solliciti erit, et illud in partes duas distribuit, attendet et de diligens et ordinata in-
 venturis in scholis innotuit. Causedum nam iorem literarum diffundit, atque ea oia, quae
 ad bonum eorum scholarum pervenire arbitrat, providet, etiam inuocato ibi quos uerit D. Rectoris
 auxilio. Eorum Magistrorum, qui in eruditione iuventutis scholis congregant laborant
 in dismembratione facultatis D. Rector cum Consiliariis neminem hinc tenentur.

De disciplina eo melius inter iuventutem conservetur et licentia coarctetur, nulli Magistro
 in sua privata habitatione discipulos instituere licitum erit, sub pena per D. Rectorem
 arbitrandi, nisi forte ex causa aliqua a D. Rectoris id permittatur, et ceteris iudicibus in certa pro-
 fessione instituere possit, De hactenus in Coallipionibus fol. 1.

De Sectionibus Ordinariis, in Artibus et Philosophia.

Quod de Ordinariis Sectionibus in Artibus et Philosophia, et quae pro illis absoluerentur, necesse est
 multas et diuersas Conclusiones in statutis fol. 13. 19. 35. 50. in hac diuersitate taliter
 facimus declarationem.

Pro gradu Baccalaureatus ista Sectiones deputantur.

1	Grammatica Latina, quae absoluitur	duabus Computationibus.
2	Dialectica Gersonii aut Iosced	Una Comput.
3	Rhetorica ad Herennium	duabus. Com.
4	Philosophia Carpentarii vel M. Alberti	duabus. Com.
5	Petrus Ars	Una Com. cum exercitiis
6	Posteriora.	Una Com. cum exerc.
7	Anteriora.	Una Com. cum exerc.
8	Physica.	Una Com.
9	De Anima.	Una Com. cum exerc.
	Sphera Ioannis de sacro Bosco	Una Com.
	Calendarium Gregorianum.	Una Com.

Sed haec duae Sectiones potius a Baccalaureis etiam sequantur.

Pro gradu vero Magisterii haec Sectiones assignantur.

1	Arithmetica cum Musica spectat Ioan. de Muris	Una Comput.
2	Perceptiva Carthusiana	Una Com.
3	Thronus Mantuanus	Una Com.
4	Euclidis	duabus. Com.
5	Topica.	duabus. Com.
6	De Caelo	Una Com. cum exerc.
7	De generatione et corruptione	Una Com. cum exerc.
8	Meteorologia.	Una Com. cum exerc.
9	Parua Naturalia.	Una Com. cum exerc.
10	Metaphysica.	duabus. Com. cum exerc.

Verbia, Politica et Oeconomica Atis. duab. Commun. cum Exerc.

De Convocatione pro accipiend' Ordinarijs facienda.

Quamvis per certas causas à consilio ordinatum fuit, ut lectiones ordinand' à dñis per dor-
tem acciperent: animadvertentes in lectiones graviores Atis plenius iuvand' ex parte
atq; ibi: seniores an ad Atres doctas ab eade' parte compulsi, necesse enim lectio-
nem aliquam constare per sortem potius, placuit Vni, et in postea per ordinem, cui
sen' vocand' ad lecturas lectiones ordinand' accipiantur. unum in loco Regii Pro-
fessores, sex, qui in triennium cursum Atisum tuncq; absolvere, lectiones Aticas interre
partiantur. nisi Traduonice Professor illos senio Promotionis et Vocand' proderat,
tum eni iuxta Cond. fol. 94. ante Regales lectionem acciperet. Postea alii dñi sala-
riati lectiones ordinarias quib' restabant sumant: tandem seniores Bursarum et alii ex-
traordinarij dñi ordinarias, quib' reliqua maneat, vel alias quib' eis placuerint, seden-
das accipiant.

NB de Traduonice.

Quia unusquisq; Professorum accepta lectione promittit Decano se eam continuatim
fona fide, et cū diligentia: ideo necessarium eē autem, ut quisq; lectione acceptā com-
paret, quot dies in una vel duab' Commun. si unig vel duam Commun. fuerit lecta, ad
eam legendam habiturus e' et ita se parat, et in illis dieb' finire eam possit. Quod quidem fa-
cite perficit, si ante tempus eā perscripta, meditata, et bene disposita habuerit. Quā
Sciendi et bene rem intelligenti, n' e' difficile, etiam graue et magna. Mān breui tempore
docere.

Propterea eni à consilio institutum eē existimamus, ut lectiones non diebus dicantur: Sed dii
pro festate, die s. gregori assumerentur. in stat. fol. 17, per aliam. ob causam. ordi-
natum arbitramur, ut festate pro festo s. crucis h'ent pro campusu à lectionibus
Philicis cessaretur. in stat. fol. 49. in Cond. fol. 93. 128. quā ut Professores habeant
tempus, ad meditan' et apparan' pro sequenti Convocatione lectiones. Circa Horam acci-
pionem n' permittat Decanus una eademq; hora plures pro uno gradu lectiones legi sed
ita ordinand', et singulis horis duā pro gradu Baccalaureatq; duā pro gradu Magistratq;
legant: quia hoc modo et Professores Auditores plures habebunt, et Auditorum ipsorum
commoditati melius consulatur.

In legendis lectionib', ut Professorum multis et inutilib' tempus perdant, textus bre-
uiter et ad intelligentiam accomodate explant: Viam eam sequant. P. Thomā tanq;
fundamentum, sicut viam scoti etiam in locis dissidentia eiq; à P. Thomā adducere permit-
tantur. Theologica dicta ne admisceant in lectionib' suis Philicis, nec oīa quib' apud Inter-
retes inueniant referre debent Auditorib' suis, sed ea duntaxat, quib' essent solliciti-
sima, et ad caput Aud' sui accomodatissima. Commun. facien' sedula assiduatione
Decanus consideret, et eos p'mum. p'na pecuniaria Rectori puniri. Exerat. Tandem
ante Rectoris à talib' scientiis suspendat, et à facultate eiciat, vel ad tempus exclu-
dat, aut p'na iurati eidem facultati et Rectori, in prima sui Vni incorporatione, p'senti

ad decem mare' irreversibili soluti per Rectorem pro tunc existens' exigent' iuxta stat. al. 49.

Quod si a suis Lectorum, auditorum testimonium petere solent, nō dum dum pro-
miserunt, et et ad illud' auctoritates vel Profectores aut' si legent' a sua Tides ordina-
tione, et iuxta antiqua Statuta. Et si. tertia. hic per lictione' innotatam los. ubi ait. c. de
juram. Profectionis, et ita cito constare probat Profectioni, qui eis fuerunt singuli, et qui-
bus hinc consuetudine testimonium illud exerceat' ante autat. Si quis hinc. requisitione'
dant autem nec audirent, aut a' presentanti, si pa. ubi ait qna. Exage na nautetur
aut illa ipse restitutionis aut qna' obineoda.

De Exercitiis.

Antiquo statuto erit instituto Regii Profectores ad duos actus Affiliati - acient puerum
ad lictione' legendam, et exercitia innotatam. Qui et Questione' disputare volebant ex
Pho' duobus hinc Profectionis, id pro duobus Actibus illis computabatur, iuxta statut. fol. 40. Et
crea modernis facta e' hinc statuti in Concl. fol. 93. Et singulis diebus lictionibus, per ordinem
hinc ad exercitia, facient' hora diei p. meridiana innotatam, et tertia ordinaria facient
exercitia in Bona Decano facultatis Aristoteli. Quibus relaxatum e' et qna' in ex-
ercitia cum Decano per ordinem singulis diebus ad exercitia facient' innotatam in Concl. fol. 96.
Quam diuina modernis innotatam, etiam remanent ei decemimus. Quod si quis ex Pro-
fessione Regii exercitia sua in ordine facere voluerit, circa disputationem hinc in no-
tulis per lictione' iuniat' duobus hinc. Si qui ex iuniat' hinc exercitia lictionum
quoniam Aristoteli facere voluerit ita Auditoribus computari debet illa ipse exercitia audi-
ta apud Juniores hinc, ac si illa apud Regios Profectores audierit.

Decani exercitia, ad quod in Phis ordinari facient' ex antiqua consuetudine Affiliati
quo cum non fructu peragantur, in Commutationis Actibus Decano de f. hinc Profectionis.
Libris: Commutationis hinc hinc, de aliis f. Profectionibus exercitia faciat.

De Disputatione Ordinaria.

Statuta antiqua de Disputatione Ordinaria, in executione notant, notissimum id quod ha-
bentur in Concl. fol. 70. et 93. Et Decano facultatis Aristoteli, qna' remotione' ad A-
ctum, puta ad prima Questionem, et pnsens interit actui, innotatam dum hinc saluati ar-
gument sub pena quatuor pns. pro facultate conuenerit. Pns de qna' hinc oēs interit ad
Actum, arguente adhuc Decano, alias Actus illi e' illi conuenerit, et hoc necesse. et ita
repetant. Tercio et oēs per se n' per substitutos Actus celebrant sub illa pns in
notat. fol. 10 expressa. Si Disputationes Ordinariae pro volitionem Disputationum, in tam-
dum veniant, statim et Aestate ad hora pns ad 15. Arguente hinc a 13. ad 14. finiam
Disputatio. Quia ceteri Disputatores in singulis hinc Disputationibus videtur ex parte Ma-
gistris, sufficiant hinc argumenta bene firmata, contra hinc los respondentes, proponere
et bis vel ter ad maxima, contra solutionem instare.

De Incorporatione alibi Promotorum.

De Incorporatione alibi Promotorum. conuenitur antiqua Statuta fol. 13. Cond.
Notis fol. 29. et 30. et consuetudines in Condus. fol. 73. 129.

DE FACULTATE THEOLOGICA.

Pars Tertia

De Rectoribus in facultate Theologica Ordinariis.

Cephalum et Praefectum DD. S. Theologiae Doctores, et inq. Patris concurre
et in persona. Secum ordinari Rectores in Theologia habeantur, minimam penam
ad Cancellarium. Sicut Cancellarius, promoti ad S. Honorium pro et Cancellarius.

Aliud beatus. si soli aduocati. si enim, qui non studium in artibus quinq.
annis audiam. Rector in Theologia, iuxta Statut. fol. 20, ad gradum Bachel.
ia pertinent, et si in his ante primam Lauream, et si in his ante Licentiatam
seq. idoneos ad gradum consequi, et facultate hanc profecto reddiderint.
Quod Doctores S. Theologiae facultatem suam acce. Rectores diligenter attendere
debetur.

De Rectoribus in Theologia Ordinariis.

Qui ad Diuinitatem eloquendum. aranea. peruenire uolunt. et in Theologia Be.
logia primo introitus et hanc tuados esse oportet. Quapropter ordinari et
Baccalaurei S. Theologiae legant, ex prima secunda, vel secunda secunda D. Tho.
ma articulos, et capitulis computatis. Sententiarum et legant ex prima et 3ma
D. Thomae Summa, quod ex his sententiarum explicanda essent. Doctores et S. The.
ologiae in sapientia Sacrae Scripturae uenerunt.

In quibus Rectoribus et ordo Rectoris seruatur, Pecunia facultatis Theologicae, tenent
conuocare res facultatis aut Doctores, Sententiarum et Baccalaureos pro accipien.
do Rectoribus pro D. Gregorio pro conuocatione Rectorum, et pro D. Gregorio pro
conuocatione Rectorum, atq. in ea conuocatione Statuta facultatis legant. Professores
resq. exhortetur, ad fidelem laborum, Rectoribus accurate legent, Disputationes fa.
ciant, et alia quae ad gradum consequendum se ad Rectoribus seruanda.

Aliud autem proinde a Baccalaureis et Sententiarum obtemperat ad quod circa conuocationem
D. Thomae inceptum, iuramento se obtemperat, et nullum officium habeant per se
a Rectoribus suis distantes. Quarta officia intelligimus quodas Doctores et
Vniuersitatis, Cancellarii vel Capituli.

De Rectoribus Rectorum Theologicarum.

Inter nos
hinc

Pro Sacra Theologia legenda tres autem meridiana hora et hinc: antiquis inirent
consuetudinis. Primam ordinario. 2am Doctoribus, qui per ordinem legere conueniunt
3am de iurisdictione cui legunt alternatim. Quatuor vero meridiana hora et hinc: antiquis inirent
laureis. Initium legendi facient Commutatione prima à Festo s. Martini ad Quinquagesimam. Com-
mutione 2a à Festo s. Martini ad Quinquagesimam. Commutatione 3a à Festo s. Martini ad Quinquagesimam. Commutatione 4a à Festo s. Martini ad Quinquagesimam.
intermedium. sic breue ad Dominicam Indulgentia.

Quia sunt multa vacationes legibus et consuetudinibus in Urbe introductis quibus res cum
facultatum Praeceptoribus fruuntur, ad retinendas vires, et lectiones recolligendas pro Commu-
tatione qualibet instanti, vacationes omnes in facultate Theologica usurpatis: de pace quod
finito Cursum vacare quis debeat per unum annum, absolutis sententis, vacare per unum
annum, in statuto fol. 20. et 21. de eorum consensu et Theologiae Doctorum, ab illis
praeter eas vacationes quod cum absoluantur. Idem, diebus Canicularibus, à quatuor
temporibus s. Crucis, ad Festum s. Michaelis, et à Dominica Leuiticæ vel Palmarum, ad Festum
s. Martini.

Nullus Theologorum lectionem suam, pro anniuersaria, in dicta s. Floriani celebrari
tam antemeridiana quam pomeridiana hora perhibeat, sub pena, in statuto expressa.
in Doctorem s. agere, pro qualibet lectione recitata: in sententiam quatuor
et in Baccalaureum duos q. 20. in statuto fol. 19. sed vacantes anniuersaria absoluit.
Qui autem lectiones hinc eo tempore, quo anniuersaria absoluantur, nimirum duabus hinc
antemeridianis et duabus pomeridianis, in pro praesentibus in anniuersario conseruantur.
Idem dicta Cathedralis, statuta et consuetudinem.

De Promotionibus.

Statuta omnia quod Promotiones concernunt tam antiqua fol. 21. et sequens quam
recentiora fol. 52. a maioribus facta approbamus, et ut exequantur demandamus in
iurisdictione. Hoc expresse adiuvant, quod in omnibus vniuersitatibus, et in omnibus facultatibus
uoni conuenit: et quod e de statuto et cum aliquis ad gradum Baccalaureatus nominari
voluerit, punctum unum ex prima secunda, vel secunda et tertia D. Bonifacii apponitur illi
in conuocatione, in qua à Praeceptore praesentatur, et perit se nominari: quod sequenti
die teneat, explicare scholasticè illud determinatum, et Decani ac omnes Doctores ad exa-
men deputati argumenta sustinendo. Expensas vero faciat iuxta moderatorem statutum
fol. 52. expressam. Cum vero pro gradu Doctoratus licentiam, consequi voluerit, duo puncta
et prima, et tertia D. Bonifacii illi apponuntur, in conuocatione Doctorum, quod sequenti die
in praesentia Vice-Capituli, et cum Doctorum facultate explicet: expensas ad faciat
iuxta moderatorem in statuto fol. 52. et in conclusis fol. 34.

Nullus ad gradum in Theologia admittatur, qui remansit studii, in statuto determinatum,
non habuerit. Lectiones et disputationes, et alia muneri suo incumbencia non absoluerit.

iuxta

iuxta provisionem suam: in eis eni redemptiones fieri pecunia, et dispensationes sine causa gravi concedi omnino prohibemus.

Quod si quis negligenter se in lectionibus suis absoluit, et gradibus obtinere exsistunt aliter qui diligentior fuerit admittatur: ille vero nisi intra tres menses negligentiam, quam purgaverit, iam ad gradus, quam ad Beneficia locum suum perdat.

De Personali Residentia Collegiatorum.

Cum res Professores ex intentione Fundatorum in suis Collegiis ad personalem residentiam obligentur, sub fide prestiti Juramenti, et Institutione Beneficium vel Salarii suorum: merito nullum statum aut officium recipere permittuntur, quod illos impedire aut retardare possit in ipsorum Lectionibus faciendis.

Quomodo igitur nullus Collegiarum per se Rector particularis scholae ita extendere declamans vel declarare statuitur. Nullum Collegiarum posse esse Rectorem dictae Partis: nisi fuerit Jurisperitus: Vatis: et si quis hanc eam possideret, infra annum illam resignare, vel pro simplicio beneficio permutare teneatur, sub amissione sui Collegiatus.

Ordinamus praeterea, ne quis in Sebastianam, aut alias externas nationes proficisci audeat, nisi licentia prius ab Episcopo et ab Urbe obtenta, et alio modo in locum suum surrogato sub pena privationis sui Collegiatus ipso facto incurrendi, in Statut. fol. 31. in conclus. fol. 12. Licentia autem dari non debet, nec cum filiis Nobilibus, nisi ad annum ad biennium, et non plurius, quam duobus, vel tribus ex tota Universitate.

Interdiseptes
in Italian

Si quis sine iusta et rationabili causa per Decanum approbata, uno die lectione aut disputacionem negligenter, detrahatur illi ex disnombracione, iuxta Statut. fol. 9. 43. et Privilegium Alberti Episcopi fol. 28. nimirum pro una lectione Alti grossi duo pro una lectione Doctoris Theologiae grossi 3. Secutionum et Baccalaureorum grossi 2. Pro una lectione Juriconsulti ordinarii grossi 6. aliorum grossi 4. Pena Medici grossi tres. Si vero per duos aut tres menses negligentia commiserit, sine iusta et recte causa per Rectorem approbata: nil de eo, quod in eo distribuitur percipiat, in Statut. fol. 43. Inura autem causa intelligitur, si episcopus absens in praetio Regis, Episcopi, Capituli, vel in Vatis, aut in magnis, iuxta declarationem Alberti Episcopi in Privilegio. fol. 28. 6.

Cum Doctorum quorum Congregationes dicantur esse, cum gravitatis, modestia, bonis Ordinis exemplar, statimque in quibuscumque Convocationibus, tam Vatis quam facultatis aut Collegiorum, uno loquente, ceteri omnes taceant, et nullus loqui possit, nisi de Licentia Rectoris, vel alterius Convocationis Praesidentis: si quis convocationem turbare, vel in alterius lectionem inuolare praesumpserit, statim a Convocatione expellatur, et cum delicti modum, similibus Convocationibus, ad mensura tres, sex, vel etiam ad annum suspendatur, natusque voce privatus, quam vix non didicit.

Hactenus fecere Statuta Reformationis doctores sciant.

Conclusio de Medicis et aliis Peraginis studiis venientibus, ne Practicam Medicinam exerceant quibus poenis subijci debent.

Ceperant multiplicari in Studio nostro Medici ex peregrinis studiis venientes paucam moram et operam Medicinam ~~brevis~~ impendentes, hic vero magis approbati et experientes opem (Statut. gymnasi nostri aduersando) conati sunt intra urbis mœnia passim et fere apud omnes status hominum praxim in admodum Medicamentis temere exercere et exercebant, cum tamen Statuta nostra non sinant alios, nisi primum se in Palestra illis facultatis per disputationem offerant animosq. concertent. Et si tantum ad Palestram respondendi permittunt, qui quinquennia continue profundis Canonibus Theor. et Practicis inuigilauerunt et elucubrantes hic reuera dicti Doctores aliqui vix trimestre tempus in Italia ad illa studia Medicinæ impendebant quidam tamē parum plus tamen non animaduertentes Statuta nostra videbantur violare, quod utramque medicinam Practicam profitendo et exercendo. Nos tandem huius mali occurrendo ex officio ad nr̄m Iudiciū accessimus solenni iudicio nobis celebrato cui DD. Decanis omnium facultatum et Consiliariis stricteq. imposuimus p̄ceptis Medicis contra ita rursus practicantibus ne per amplius audeant huius et hostem sese tali exercitio Medicinæ prostituere. Statuimus qd. firmum habere volentes deinceps eos et quoscuq. ita p̄tinaciter practicantes his poenis esse subiectos. ut si aliquis fuerit reperiens talem praxim exercere, pro prima vice excessus sui solvere debet Universitati vnā Marcā Argentī, pro secunda duas: pro tertia volumus ab Universitate et eius familiaritate esse excluditur, et tanquam inobedientem reiectum. Et si quis sit talis doctor alienus Italicus, huius Magister nostri, Baccalaureus, aut Studiosus, et tanto magis perfidus Iudex aut Aristologus: quod conclusum in conuocatione DD. Doctorum omnium facultatum et Consiliariorum per Rectorem conuocatorum ad pulsū campanæ Collegii maioris in stuba communi secundum solitum modum et tunc vno consensu decretum est et inuicibiliter tenendum et ferendum semper in perpetuum et de cetero. Quod factum anno à Natali Christi 1511 Mense Septembri jussu

78 Bordin
In manu scripta
p̄m et libe

Rectoratu Doctoris Adolphi Regii medici
His præcedentibus annis tribus reuocatus Medicis Rectores fiunt.

Ex Statutis Universitatis Patavinae lib. 2. cap. 29. De Pana Empericorum
Tantus apparet Empericorum numerus q. nē illo rubore cum nullam moris medicinalis peritiam aut doctrinam habent, tamen sibi Medicorum nomen vendicant ut quot sint nimirum: apothecarii, fongros et mulierculi, nec non Medici videantur. Qui nē illa ratione et respectu mēdelis interis et exteris itaudent applicare, ut notus macellari et carnifices, quam Medici nomen mereantur. Quare tam reuerentis hominum tenet obsequere cupientes ut non solum Ordinis nostri dignitati sed etiam humani generis salutis contulatur. Decernimus quod innotum nullus cuiuscunq. tunc conditionis in Urbe Padua vel in alio loco territorii, vel Paduani districtus alicui medici seu potionem Pharmacam, aut aliud mēdelis genus vili dare aut ordinare possit, quod ad Medicum p̄s. Nam p̄tineat: nisi sit Doctor Medicinæ, aut saltem per triennium in medicina illum studium de conspiciat. Similiter nec opus chirurgicum aliquod villo modo exerceat, nisi aut sit Doctor aut altem per biennium in Chirurgia publice intraverit et studuerit, et per annum saltem aliquem habitum in Chirurgia lectus fuerit et tractatus videat jussu p̄na lib. 100. quantum una pars sit illius. Si vna Rectoris, tertius Universitatis, et quarta accumbens qui si voluerit reuocatus teneatur. Si quis autem non Doctor, et qui studuerit ut supra, et medicum voluerit in vbi ea vel chirurgiam se habet et Rector nostri qui conuocatis Consiliariis tres Doctores repositos x. antiquioribus eligit in vbi videbitur, per eosq. talem diligenter tractare volentem examinari in practica faciat. et si a dōctis et in dōctis Doctoribus idoneus videbitur. Tunc Rector cum Consiliariis habeant potestatem laudi et reuocandi illi re examinato, ut medicum possit. Talens licentiam per publicum instrumentum ad biennium manu notari nostri et rubricatum sigillo huius Universitatis pendente exhibeat. Hoc tamen declarato, quod examinatus

et approbatus in cyrurgia, nullam habeat facultatem medendi nisi in cyrurgia: ita ut nullum Pharma-
cum aut potionem dare possit sine consilio et consensu alicuius praesentis et honesti medici cum consulere teneat
de quo sibi per Rectorem specialiter iuramentum deferatur. Quocirca autem non obtenta tali licentia
aliquis non Doctor medendi aut practicare audeat in cyrurgia sive in physica: toties praedictam
penam incurrat, ut supra dividendam. Praeterea autem examine et licentia obtinenda placere tene-
ant Universitati duc. 1. et Rectori duc. 1. et Notario in praesentia et in recordatione duc. 1. et
Bisidello solid. 20. nullus autem sub poena perjurii, aut luli, remittere, aut donare, possit per-
eum pecunia sibi spectantem. Et quoniam hactenus superiores Rectores nostri ad haec respici-
entes, vel ad amicorum gratiam, pluribus imbecis medendi licentiam concesserunt et huius-
modi, eas omnes licentias et privilegia visum praesentis statuti penitus revocamus. Et casu
ut nulla declaramus, etc. Pro horum autem omnium executione teneantur non solum huius
urbis Praetores, sed etiam omnes Paduani districtus Rectores et omnes proclaman et edicti facere ad
requirerem Rectoris. Et ad nullum non doctor, sive in cyrurgia sive in physica ulli medendi possit, nisi
licentiam habeat ex eadem forma praesentis Statuti, sub poena praedicta, ut supra dividendam:
neque aliquis qui licentiam obtinuerit, nisi eam offenderit intra spatium 8 dierum post edicti, tecti.
Iste vero statutum nullatenus dispensari possit.

Ex eisdem Statutis Universitatis Patavinae lib. 4. Tit. Super 29 de Pena Emecionum.

Sciunt qui experiuntur quantum referat aegros in maribus cognationum, ac nomine Medici indignos
se committere, siquidem pro valetudine recuperanda, vel dolorem subeunt in ertem, vel mortem
etiam appetunt. nullum enim damnosius medicamen adhiberi aegris posse videtur, quam ignari Me-
dici consilium. talem namque numerum ingentem ubique, scaturire videmus, quod etsi in omnibus lo-
cis indecens sit in tam praedicta tamen urbe, et celeberrimo gymnasio decorata indecentissimum
esse videtur. qui maximo adeo inconvienti praedicti aegros nostri obviare capientes Statuto tra-
hibuerant neminem posse medicinam arte exercere, nisi licentiam tuerit a collegio antiquitatum con-
secutus. Quod etsi antiquissimum sit iuramentum tamen aliquorum adeo obsolevit quod ex tabu, et tonlores
omnes, ac inscitiores ac omnium medicinalium arte. eos uno tantum etiam male intellecto remedio
in omnibus similitudinibus ac aegrotis utentes propriis derelictis artibus ad Medicinam se converterunt.
Quod auctore volentes Statutum ipsum ad invicem obtemperandum esse lucimus, Rectoremque quem-
libet nostrum post assumptionem caputis per x dies obligatum esse volumus, requirere Magni-
ficos urbis Praesides, ac omnium locorum Patrumque agra Praesides ac Officiales reliquos iuxta Statu-
tum, qui auctoritate sua Statutum illud publice publicari faciant in locis clitis ipsius invidu-
biter observari iubeant. Rectorem noster praedicta non exequens poenam librar. 50 incurrat per-
tinentiam pro dimidia Universitati, pro reliqua dimidia accusatori.

Ex eisdem Stat. lib. 3. cap. 35. Titulus. Quod nullus audeat contra Statuta quicquam opponere.

Ad maiorem Statutorum et Privilegorum Universitatis firmitatem statuimus, quod nulli penitus liceat
quicquam contra ea opponere, vel arengare, mutare, vel statuere et si quicquam in praedictum
hominem, vel eius impugnant decretum, vel obtentum fuerit, nullam penitus habeat firmitatem.

Ibidem cap. 37. Titulus. De turbatoribus studii

Ordinamus ad Studii et Universitatis quietem, et contumaciam insolentiam et superbiam comprimen-
dam, quod quicquid fuerit turbator studii etiam Universitatis opponendo se ei quod confirmatum, et de-
cretum est per Rectorem et maiorem partem Universitatis sive aperte sive occulte, humiliter constet p-
probares eundem vel praesentationes per Rectorem et Consiliarios si probatas, tunc est tunc, si de-
vius, et omnia Universitatis commodis repellatur, nunquam de cetero ad dictum studium admittendus.
Si fuerit Scholarius, penitus, et omnino per scholas publicetur.

Ex eisdem Statutis lib. 1. cap. 20. Titulus. Quando Rector suspectus habetur.

Sub iudice suspecto litigante poenae semper est habitum. Quare ut omnes debitam iustitiam consequantur
statuimus, quod si contra aliquem litigantium coram Rectore ex aliqua causa eum suspensum habere, ut
pars altera Rectorem suspectum prius iuramento suscepta, quod non malignandi causa, aut molestandi iudicii
rectorem suspectum allegat, protestetur coram Notario, et perat, per quos lib. x. apud Bisidellum ge-
neralem, quorum medietas applicetur Rectori, medietas Universitati. Si vero probaverit causas 3 iusti-
onis

quis, vel per Arbitros eligendos, ut intra continenter causas suspicionis incultas esse compeream p[er]. Quibus
omnibus, per Notum in scriptis redactis, pars altera s[ic] Rectorum, susceptorum, elisat solarem unum de Uni-
versitate nostra quem voluerit, et Rector alium, et Consiliarii tertium, qui habito iuramento de castitate mani-
branda, se non cupis suspicionis impendant, et defendant sicut eis videbitur. et si a tribus vel duobus con-
sensu suspicionis non sit probata fuerit, tunc negotium principale Rectori dimittant de causa iuranti-
um cognitura. si vero suspicionem iustam esse indicatam fuerit, tunc ipsi arbitri in causa ista quilibet
procedant, et terminant, nec ab eorum sententia appellari possit, sed eandem executionem habeat, ac si ipse
Rector et Consiliarii sententiam protulissent.

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

Leucostrophus penetrans de Beccari, 1917.

113

• 2. *capitatus* pro una Septu tant. solum 235000

Observationes & conclusionibus excerptae

~~Observationes & conclusionibus excerptae~~

13

14

15

13 Qa R.D. Joas.
Esperon: hē cām
jūmlem.

1402.

13 in lute 187
Sua p. m. l. m. ac
hant. vide relia

vide hoc non facit. q. a. Collegam auctori
scriptum.

~~Observationes & conclusionibus excerptae~~

~~Observationes & conclusionibus excerptae~~

~~Observationes & conclusionibus excerptae~~

~~Observationes & conclusionibus excerptae~~

~~Observationes & conclusionibus excerptae~~

~~Observationes & conclusionibus excerptae~~

~~Observationes & conclusionibus excerptae~~

~~Observationes & conclusionibus excerptae~~

~~Observationes & conclusionibus excerptae~~

~~Observationes & conclusionibus excerptae~~

~~Observationes & conclusionibus excerptae~~

~~Observationes & conclusionibus excerptae~~

~~Observationes & conclusionibus excerptae~~

Summarium litterarum hystoriarum

Summarium litterarum hystoriarum ab anno
1400. ad 1500. per
1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410.
1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430.
1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450.
1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470.
1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490.
1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500.

Summarium litterarum hystoriarum ab anno
1500. ad 1600. per
1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510.
1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530.
1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550.
1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570.
1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590.
1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600.

1403

1450

1470

1490

1510

De collectione ad Clerum faciendam & Statuta in Libro
toti Collegii Niverni fol. 19. Statuta in ordine 30
Hic sunt statuta et totam Universitatem
habet omnia hanc Universitatem hanc Universitatem
13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30.

distractionem consumi caute tenebantur. Insuper si in tali electione, vocum vel scriptorum
varietas occurreret, electio ad unam horam vel ad aliud tempus non notabiliter longum inexten-
ditur. Si vero, totiens quocumque fuerit oportunum, tam diu donec plures magistri vel ma-
ior eorum pars in una persona sic ut prius est idonea direxerint vota sua, differatur. Si
autem Propositus in praemisso Statuto negligentiam commiserit, ex tunc penam unius floren-
ti non nocent incursum.

De plus laborantib. novam ibid. fol. 8.

De Electione ad Statuimus interea quod Electores secundum formam statuti immediate praecedentis primum
respectum habeant ad illum eligendum qui plus et diligentius in facultate artium labo-
ravit. Ita quod hic magna et urgente ratione et causa, minus laborante magis laboranti
non praerogant, aliqui electio per ipsos facta poterit per Universitatem retractari.

Quod Collegiatus non sit Rector Scholae Particularis. ant. ibid.

Statuimus et ordinamus ut de cetero nullus Collegiatus Magister debeat esse Rector Particula-
rium Scholarum. quodque Rector Scholarum huiusmodi in Collegiatus non aliter debeat recipi, nisi
Scholas easdem dimittat et resignet cum effectu. Quod si facere noluerit, de ipso electio
si quid facta fuerit, prorsus irrita habeatur.

De clausula de Prioritate et labore. ibid. fol. 20

Vnde ad solvenda vicem litib. declarando illam clausulam Privilegii et ordinis Benefi-
cium Universitati incorporatorum in qua dicitur, hoc adrectis, quod qui prior fuerit et magis labora-
verit etc. pronunciamus, decernimus et declaramus, quod dicta clausula intelligi debeat
de laboribus in illa facultate cui beneficium huiusmodi est incorporatum aut ascriptum.
Quis in ascriptione fibenda in dicta (nuncius pro Theologo incorporatus de cetero non
praeteratur Magistro artium laboranti Licenciatus aut alius inferior, nec licenciatus Basiliensis
reus formatis seu alius inferior, sed quoniam huiusmodi promotione et ascensu, tenetur illi
modus qui de facultate canonica et de prioritate eidem ascripta est expressus in eodem
Privilegio. Sic tamen quod huiusmodi Magister, aut Licenciatus ad praedictam fibendam aspirans in-
terea, quomodolibet de proximo vacatura considerans ad laborem huiusmodi fraudulen-
ter non incipiat, quod alias popereus laborare minime curavit, in quo casu ratio labo-
rum priorum merito veniet consideranda pro Beneficiis huiusmodi dum vacaverit
assequendo. Si vero in praedicto Beneficio duo Magistri aut plures Theologi facultatis
simul concurrerint, his in huiusmodi eorum Beneficio operatur qui senior ibidem fuerit
et amplius in Theologica facultate et dicto gradu Magisterii laboraverit.

De laborib. Medicin. facultatis. ibid. fol. 28

Statuimus ut quomodocumque lectores aliarum facultatum scholarum in Universitate tenent lectio-
nes suas, eas etiam facere. Ordinamus quoque lectores Medicin. facultatis ad lecturas vel ad legendum
singulis diebus legibilibus in sua facultate. Et si in lectionibus huiusmodi negligens fuerit
in singulis lectionibus, puniatur in ijs artibus de laboris suo detrahendis. Salvo nisi eu-
extra locum vocari contingeret per unum Regem, aut per Episcopum, seu aliquem ex Doctoribus
pro cura eius impendenda.

ibid fol. 29

Item conceptum est pro aversamento ut duas ordinarias ordines et inhibeat ne quis
Universitati non incorporatus audeat practicare in Medicina in hac civitate, juxta quo
Rector Universitatis cum aliis Doctoribus, ipsum dicit aversare et petere.

Statutum Krokienianum ex Statutis Collegii Maioris perscriptum. fol. 25

In Rectoratu primo Dⁿⁱ ac egregii Viri Dⁿⁱ Martini Krokier à Cracovia P^{ri}or ac In-
respd. Doctoris Canon. Eccl^{ie}ps. Cathedral. Luceorien. et Commutac^{is} Hyemali Anno Dⁿⁱ
1558 Conclusio contra domesticas Professorum controuersias per totam Vniuersitatem
nouiter sancita atq^{ue} decreta.

Quicumq^{ue} raptus in quouis affectus facile efferuescit, et quid deceat ipse non videat,
alios recte instituire haudquaquam p^{ot}. Turpe enim est doctorem in culpa redargui ipsam.
Proinde Nos Martinus Kroker à Cracovia P^{ri}or et Inrespd. Doctor (an. Eccl^{ie}ps. Cathedral.
Luceorien. ac Rector General. Vniuersit^{is} Crac^{ie} cum seniorib. P^{ri}orib. Decanis, ac Consiliariis
legitimis s^{ecundum} consuetudinem p^{er} soladam A. Dⁿⁱ 1558 die 22 Decembr. conuocatis, ad
occurrendum quibusdam grauib. et variis scandalosisq^{ue} controuersijs inter Professores
publicos Minoris Collegii quas magno cum dolore audiuiamus, et ex utraq^{ue} discordanti^{is}
parte eo quo processerant ordine sunt coram nobis exposita et ad consulendum
quomodo illi et eorum similes quicunq^{ue} et animo tranquilliore suis ad quod vocati
sunt munerib. redeant. Statuimus et ordinamus p^{er} preloq^{ue} observandum decernimus
Vt si quis Professorum Doctorum atq^{ue} Magistror^{um} in quoumq^{ue} collegio inhabitantium audeat
contra alium verbis irrisories noces confundendo, vel cognomina imponendo nobilitatemue
ad detrahendum plebeis exponendo, cognominando. itidem scandalosis famam laqueis, aut
quouis modo p^{er}uicacius insurgere auderet p^{er}nam unius sexagena^{rum} pro communitate,
et Publica^{rum} deprecab^{is} toties luit, quot personis huiusmodi fuerit iniuria illata.
Si quis autem in communitate quoumq^{ue} t^{em}p^{ore} inter Mag^{ist}ros publice vel priuati^m congrega-
tos armatus ipse venerit, aut alios cuiusvis conditionis subordinauerit (excepta pyxi-
de seu bomba^{rum} propter qu^{am} simpl^{iter} excludendus erit. Item. Si in alium manib. vio-
lenter, aut quouis genere iactus, vel armorum impetum fecerit, nec t^{am} eundem verbera-
uerit p^{er}predicta p^{er}nam in o^{mn}ib. suis p^{er}uicacis irreuocabiliter subiceat. Quicumq^{ue}
vero aliquem erinib. vel barba traxerit, aut quoumq^{ue} modo vellauerit, faciem, aut
alia membra corporis lacerauerit, et ita verberauerit quod nulla cruenta apparuerit
nota pro p^{er}na D^{no} Rectori q^{ui} interim fuerit irreuocabiliter reponat 5 Maras, et
p^{ri}mo ascensu in beneficio legitime et immediate eum sagite cureat, et facti publice
in eadem communitate deprecetur. Si autem. quod absit vulnerauerit, parti l^{eg}is me-
dicinam expediendo satisfaciat. Vniuersitati v^{ero} p^{er}nam 10 Maras p^{er} D^{no} Rectorem q^{ui} in-
terim fuerit exigendam, reponat. insuper duob. ascensib. in beneficiis cum immediate
et legitime sequentib. p^{ri}uicetur. Si autem talis fuerit aliquis q^{ui} noluit vel non possit ascendere
in beneficia Vniuersitatis, ut pro p^{er}na reponat Vniuersitati cogatur, nec quicquam absq^{ue}
consensu totius Vniuersitatis eum reprimatur. Siquid v^{ero} o^{mn}ia p^{re}dictorum in priuato
loco seu in habitatione alicuius, vel in habitatione factum fuerit. in incio singulari quod
p^{re}dicta sunt p^{er}nam pro singulis exceptibus quisq^{ue} puniatur. Quodsi v^{ero} q^{ui} ita impor-
tunus et pertinax fuerit, ut p^{er}na pro assignata sibi die et termino reponere, tam in commu-
nitate

nitate, quam apud Rectorem neglexerit, sub pena dupli ad alium sibi terminum præfixum
 reponere cogatur. Tandem secundum aliam assignatam termini sub poena tripli. Si autem
 non reposuerit et ita contumax existat ut ne tantam quidem procrastinationem eurus bene-
 ficio per eundem Dm Rectorem obtenta apud Dm Loci Ordinarium (ommissionem) priuatur:
 et destituatur, ac à consortio reliquorum, domusq; ac emolumentis omnib. sine quouis favore
 excludatur, in locum eius statim post unam hebdomadam à priuatione elapsam alius vocetur
 sibi consuetudinem acceptationeq; beneficii possessione pacifica et iuxta immunitates Aca-
 demicæ quæta fruatur. Non obstantib. quibus Statutis et conclusionib. super huiusmodi con-
 trouersiis aliquando decretis. Nouis enim morbis noua remedia sunt adhibenda.
 Anno Dni 1559 die 15 & Mens. Janu. auscultatum, et inter statuta vniuersitatis, nec non
 Statutis Maioris & Minoris Collegii adscribendum per totam Vniuersitatem, sibi consuetudinem
 per solèdam conuocatam, nemine contradicente, decretum. atq; ut ad mensas in principio
 Commutationum legatur, ne quis peccatum suum ignorantia eximet, sancitum.

in margine scripta
 est alia sententia
 de iurisdictione
 vniuersitatis
 et de Academia
 non subiecta Episcopo
 ad exclusiones
 uti glossa nitales.

Fragmentum conclusionis ex consensu totius Vniuersitatis A. 1519 die 6 Sept.
 facti: et p. Magr. Mathiam Kwagnioni Kurlowien: in secunda Propositionum
 codici legum Venerab. Comitis Collegii Maioris insertum.

Descriptum ex iisdem
 Statut. Collegii Ma-
 ioris fol. 36

in margine
 scripta
 de iurisdictione
 vniuersitatis
 et de Academia
 non subiecta Episcopo
 ad exclusiones
 uti glossa nitales.

Ad evitandas factiones in vocationib. ad maius & minus Collegium concursus fiat per nouiter
 vocandos in disputatione, vel scriptione, ac declamatione; ad Disputationem cuiusmodi inuictetur
 Rector. Seniores Patres & Collegiorum communitates, sufficientes, sciendū pue in Thea, pue in S-
 ratoria facultate, Mathesi, Poesi, Linguis spectetur in vocando, si vō excellētia. salus nihilō-
 minus iure vocabis qd maiori domui, a promeua Vniuersitatis plantiorē competit. De ipse vō
 Disputatio, Seritio, aut Declamatio facienda, conclusum ē, ut dieb. annularib. et Quadragesi-
 malib. tū & aliis vacationum prædicta ingeniorū specimina edantur. qui autem ex nouiter
 vocandis prædictis modis se non habilitauerit, Inhabilis declaratur.

Item De Vocatione ad Collegium Iurisperitorū fieri præuit. videlicet. ut Nouiter Vocandi ad
 Collegium sufficientiam suam probent per publicam disputationem, in aliis oib. saluis Statutis, Col-
 legii & conclusionib. Vniuersitatis. Ex libris conclusionū & constitutionū Vniuersitatis fac. extracti.

§ Ex lib. Privilegiorū. Privilegiū Pro. anonicū, Alredalib. fac. tuncas. Vener. Regis.

in margine
 scripta
 de iurisdictione
 vniuersitatis
 et de Academia
 non subiecta Episcopo
 ad exclusiones
 uti glossa nitales.

Quarto ordinamus. Qd quicunq; de cetero inter Doctores & Magistros cuiuscunq; facultatis
 habens ab Vniuersitate aliquod Beneficium, vel salarium scilicet ad maius & pinguius pro-
 motus fuerit, de minori Beneficio vel salario propter consolationem aliorum cedere debet.
 Vnico hoc adiecto, quod quicunq; prior fuit et senior in vniuersitate, et q; plus laborauit an-
 te locum recedere de alio in promotione & Beneficiorum acceptatione.

Ibidem paulo infra.
 Insus propter multas disordinações ciuitandas, et in obuiandū ne quomolibet per inordina-
 tum regimen Vniuersitas diuidatur; ex offi. nostro (sanguem ordinarius & ancillarius) studij. Sta-
 tutus & ordinatus qd Rector Vniuersitatis, qui pro tpe fuerit cum trib. decanis facultatum
 Theologicæ, Iurisperitorum, & Artistarum, habeant regimen & ordinatōem oīndam Vniuersitatis. Ita
 qd eorum dispositioni pteatur, in oib. pmissis q; fuerint expedienda, & etiam in alijs maio-
 rib. sine qualibet contradictione. Tertium p in comparatione personarū ex labore, ex valore
 vel ex merito circa promotionem Beneficiorum vel Beneficiandi, aut circa alia q; his emene-
 rit, q; quatuor si fuerint ad opares recurrere debet ad Episcopum. Vacuam em tunc semper existens.

Quidquid autem vel pro qua parte gratificatus fuerit Episcopus, cum parte maiori vel duobus
istud sine omni contradictione peruenire debet sub pena excommunicationis et pena

Fragmentum Conclusionis ex consensu totius Universitatis Anno
Domini abag die octava Septembris facta et per Magistrum
Mathiam Kwasniewicz in secunda Praepositura sodici Legem
Reverabilis Communitatis Collegii Majoris insertum

Ad evitandas factiones in locationibus ad Majus & Minus
Collegium concurrendum fiat per noviter vocandos in disputatione
vel descriptione, vel declamatione; ad disputationem
ejusmodi invitetur Rector, Seniores Patres & Collegiorum
Communitates Sufficiensque Scientia live in Philosophica
sive Oratoria Facultate; Mathesi, Poesi, linguis
fretetur in vocando non vero excellentia. De tem-
pore vero disputationis, descriptionis aut declamationis
facienda consensus est ut in diebus singulis et In-
augurationis tum et aliarum vacationum praedicta inge-
niosa specimen edantur. Qui autem ex noviter vocan-
dis praedictis modis se non habilitaverit, inhabilis declaratur.
Idem de Vocatione ad Collegium Juris peritorem fieri placuit, vide-
licet, ut noviter vocandi ad Collegium Sufficiensque Ind probent
per publicam disputationem in aliis omnibus Libris
Statutis Collegii & Conclusionibus Universitatis
Cracoviensis extractis in collectione Statutorum & Pri-
vilegiorum variorum. Inam Chm olim Joannis Donski
& Medicina Doctoris est in Universitatis Praefectoris adnotatus.

ritate, quam apud Rectorem neglexerit, sub pena dupli ad alium sibi terminum profixum
reponere cogatur. Tandem secundu[m] aliam absinendam termini sub poena tripli. Si autem

in margine scripta
est alia sententia
in hunc modum
quod totam vine-
am q[uod] Academi-
a e[st] p[ro]p[ri]a Ep[iscop]i q[uod]
ad Exclusiones.
in alio n[on] vale

Conclusio Universitatis
de vocandi p[ro]
fessoribus ad solle-
giam.

De Vocazione
professorum ad solle-
gium juridicum

Descriptum ex i[n]
Statut. Collegij M.
icis fol. 36

+

missio Alti-
ssima p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a d. 2. 11
da 13. 11.

De loci
per
Amoro.

1 q[uod]
Indicium.

++

Quidam autem vel pro qua parte gratificatus ^{venit} Epus, cum parte maiori vel duab.
ipso sine omni contradictione jorari ~~ordinamus~~ debet sub pena excommunicationis et pena
exclusionis Statutum Contubernij Philosophor. De Electione Consiliorum fol. 2.

Item Satuimus ut die eadem qua in Universitate electis D. Rectoris celebratur Consilium domus
passim ex nationib. pro tunc in domo existentibus eligantur qui cum Seniore causas in domo
emergentes discutendi habeant potestatem. Sic ut si qd a Sententia Senioris inire ad pro. N³
iorem appellarent in 6 grossis puniatur. Si vero qd inordinarie dimissa immediato iudi-
ce domus videlicet Provisore ad Rectorem Universitatis appellarent, puniatur in fertore.

De Pena in Seniores negligentes atq. Consilianos.

Si negligentiores fuerint Seniores in istis omnib. et singulis observandis q in statutis illis
prescribuntur, penam unius floreni pro singulis negligentiarum vicib. irremissibiliter
se reposituros cetis faciant, quas quidem seniorum negligentias Consiliani Bursarum Dno
Rectori deferre debent, sub pena 15 grossorum.

Statutum de Consiliariis. ex lib. Statut. Burs. Paup. fol. 40

Consiliani, quemadmodum ad cetera officia peragenda immediate Senioreni sequi debent: ut
Statuta canunt; ita quoq. ad mensam omnib. studijs sint viros. Salvo tamen Statuto de
Magistris, Sacerdotib. et Baccalariis, q omnium primi esse debent.

Ex eodem lib. Sulp. ingressu in Bursam.

Nullus recipiatur qui n sit aptus ad audiendum Publicas Lectiones, et alios publicos quosvis
actus absolueudos, tales n. et ipsi panem emolumentum in contuberniis capiant, et communitati
magna incommoda adferant. ad Juramentum pterea apud D. Rectorem n. sunt habiles.

Ibidem fol. 12

Nullus ebriosus toleretur in domo, neq. suscipiatur.

Ibidem fol. 3.

Cum aliquis Senioris et Consiliorum iudicio stare recusaverit sententiam repudiando, eo
qd forte ei iustitia iuxta opinionem suam non sit administrata, suamq. causam ad Provisorem
appellaverit, sic q gross. in iudicio, priusquam Provisor causam tractandam appellantis suscep-
rit, peronat.

conclusio Universitatis

Da mandas

Qui potius jura docet, aut Medici

[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Die præcedentia, et prioritate loci SS Doctorum Medicinæ. Ex lib. Stat. Facult. Medi. fol. 29.
 Anno Dni 1619 die 21 Octob. Data est Convocatio à Medica facultate Secano D. Christophoro Kij-
 man ad deliberandum et finaliter concludendum per præcedentia et prioritate loci SS. Docto-
 rum Facult. Medicæ, ad eligendum Secanum, accipiendas horas & lectiones. In qua convoca-
 tione unanimi consensu ab oib. D. Medicis determinatum est. Ut D. Doctores Facultatis
 Medicæ iuxta Incorporationem illorum Facultati Medicæ locum teneant. Cum enim viderent
 SS. Doctores absurda multa posse in se incorporati de novo Facultati in se SS. Docto-
 res pretextu Magisterii in Artibus in gradum se elevari, antequam esset et in-
 vocat in se SS. Doctores Medicæ bene omnino SS. Facultatis et Universitatis. Statuerunt
 se non elevari, et deinceps incorporati in Facultate Medicæ locum teneant. Ita
 ta prioritatem iuxta Incorporationis locum in Facultate teneant. In eadem Convocatione
 est electus Secanus Excellentiss. D. Ioannes Mitkowski iuxta ordinem iuxta Incorporationis
 in Facultate Medicæ. acceptæ lectiones et hora.

Forma Iuramenti per Doctorandum præstandi. Ex Stat. Facult. Medi. fol. 19.
 Ego N. N. Sors quod in omnibus lictis et honestis me conformabo Alibi nati Universitati
 nostræ, nihilq. aliud sapiam, docebo, et tenebo, quam quod scriptum, docet, et tenet Universitas nostra.
 Item quod omnes SS. Doctores Universitatis nostræ, et præsertim Medicæ facultatis honorabo, vere-
 rebor, et reverebor, verbis, et factis, semper, et ubiq. locorum.
 De quibus testor me in nomine SS. Trinitatis. In Statutis Universitatis nostræ, fol. 19.

ibidem fol. 19 De laborantib. promotor ad s. Florianum & Brabendam.
Item si qd ex Collegiatis simplex Magr artium aut cu hoc Baccalaureus in iure canonico ad di-
ctam Ecclesiam promotus fuerit, nihilominus laborare teneatur duos actus in artib. more aliorum
Collegiatorum sub pna pmissa. id est gr. 2. Et p omnia idem de promotis ad pbanda Ecclesie cathedra-
lis Theologiae incorporatum, et ad sellam vtiq; partis foies in Sappis, observent.

Quod Rector sine Decanis pecunias Universitatis n' exponat. fol. 6. ibid.

Item eade die statutum e' ut Rector Universitatis pecuniam q ad ipm venit sine consilio & iura
pdictor' vni Decanor' n' exponat, et q pecunia ad manus suas venerit statim infra 8 dies vel
ad maximum infra duas septimanas ad pdictam cistam (de qua hic infra) reponat. Sic qd
circa se de pecunia Universitatis ultra unam marcā qd adq. scitu pdictor' Decanor'
n' retineat. Et qd in exponenda pecunia Universitatis, Rector bonū universitatis et n' privati
commodū procuret.

Quid una sit cista Universitatis. antiq. fol. 6. ibid.

Anno Dni 1409. 20 Apr. in iura pdicta sub honorabili viro Magro Andrea de
Kokorsino pro tunc Rectore almd Universitatis studij (vaz: in congruat. Magros eius.
dem concorditer statutum atq. conclusum existit. et pecunia Universitatis sit in una
cista, ad quam sint 4 claves. quarū unam hant Rector pro tunc Universitatis
Secundū Decanus Facultatis Theologicæ. Tertiū finis canonici. et 4 facult. artium
Decani. et ut eade cista iuxta cons. consiliū ponatur in vno loco tuto.

De Præsentatione promovendor ad Beneficia Universitatis. ibid. fol. 20

Insup statuimus et ordinamus ut ito dū et qd aliquis beneficiū Universitati incorpo-
rati vacatio quomodolibet occurrerit, ad huiusmodi Beneficiū promovendus pntari
debeat iuxta et p Rectorem cu Decanis facultatiū nomine totius Universitatis inter
quos autem etiā promovendos si aliqua diversitas difficultasve emerperit sapiatur p
modū statim præmissum. ibid. fol. 21

Postquam quis cursū (Theologiæ) finierit. etc. ad legendū sententias, n' nisi de consensu
oim regentū admittatur. q iuret in hęc verba. Ego. N. Iuro in nulla alia
universitate pro forma legere sententias. Item. Primo anno primū & secundū libros legere
quolibet die post horam Magistorū unam distinctionem ^{expedire} nup partem longioris breviori
adderem vel contra: et in Secundo anno Tertiu & quartū libros. Quæstionē unā cir-
ca materiā cuiuslibet distinctionis disputando, et textū totaliter p conclusionēs legend.
et exponendo. Item. utroq; anno bis respondere ordinario, et cuilibet Magro ultra

Si iura me offerre ad respondendū, et in ordine meo sicut mihi iniunctū fuerit
predicare. Item in quolibet libro faciendo principiu contra dicta, et conclusionēs e-
ius, vel q meū concurrant legendō, instare. Item cū fecero principiu primū in Sen-
tentias unū florem dare Bedello universitatis. Sic me deus adiuvet, et hęc s. dei Evan-
gelia.

Ordinatu f' e' et statutū qd, faciens principiu ordinate in 3 Sententiis. reputet ^{ex pte} Baccalung Formator, Baccalunus. fol. 22

Item statutum est & conclusum quod in antea glibet S. Theologus Baccalaureus in aliqua Missam Uni-
uersitatis predicatum sermonem suum moderetur ad tria quartalis unius horae, si quod etiam cum
exhortatione dum cum fieri contigerit, nequaquam super unius horae excedat. Sermonem collectam Theola-
gicus facultatis decano ante 8 dies post predicationem praesentet, ut si quod addendum diminuendum
vel immutandum fuerit vis conueniens fiat tempestiue. Decano etiam deus facultatis de trans-
iuncta ultimatae correctionis sermonis ad quod non liceat aliquid addere, aut quousque modo immutare
in predicatione, praeter predictam limitationem, sub pena unius floreni, si tamen quod si excessus
exegerit a maioris poterit puniri iuxta facultatis existimationem. *ibid fol. 24*

De Patris negligentia Legere. nou.

Item Statuimus etc. Quod si quis praedictorum lectorum Iuris canonici lectionem suam modo primo tacere
neglexerit. Lector ordinarius in 6 gros. et ceteri alii 4 gros pro singulis lectionibus neglectis puniri
debeat, eisdem de salariis ipsorum irreuocabiliter defalcandis. Et si qui tales Beneficia pro sala-
riis habuerint, a talibus huiusmodi etiam nec censuram censorum exigantur, qui inter col-
laborantes externos pro ipsorum utilitatibus diuidantur. Hoc ipsum de omnibus laborantibus, etiam
aliis facultatibus, intelligi volumus et extendi. *ibid fol. 27*

Quis debeat Lectores in Iure canonico & Medicina eligere?

Item statuimus et ordinamus quod Lectores Facultatis Iuris canonici et Medicinae, dum et quando
aliquis locus eorum vacauerit ponere et ordinare auctoritate habeat Universitas Doctorum
Theologicarum, Canoniarum, & Medicinarum facultatum, cum Rectore et decanis conuocatis. In promouen-
dis vero et Praesentandis Doctoribus, et Magistris ad quorum Beneficia Universitas incorporata
rata, sententur privilegia de hoc disponentia. *ibid fol. 27*

Determinatio obseruanda circa volentem respondere pro loco seu

De alibi promoti.

ibid fol. 23 et 24

Circa Responsionem alicuius pro loco inter Doctores seu eundem Sacri Theologici Professores,
et pro incorporatione facultati eorundem, ita omnibus. Dicitur supra dictis moderatoribus, visum est obseruari
debere, et non aliter ad Respondendum admitti si quod praemisso iuramento facultati praestari solito,
legat ante publice. Si fuerit extraneus a domo Collegii maioris, legat lectionem sibi per Patres
Facultatis assignandam, et tanto tempore quanto eis videbitur melius expedire. Si autem fuerit de
domo Collegii maioris, tenebitur omnes libros Sententiarum publice legere ex integro, pro loco et
ordine obtinendo. Nec admittetur ad Respondendum faciendum nisi in loco et ordine sub vo-
cationis ne cui praedudicaret Magister se prioribus in eodem Collegio maioris, suo ordine et loco gau-
dere volentibus. Per utroque, tamen finita lectione duo floreni cuilibet Doctori facultatis Theologicae
dabuntur ut moris est, et 20 flor. Universitati. Cum autem per Doctores admissus Respondere voluerit,
Actus sua Responsionis de mane incipiet et post prandium continuabit, sic quod Doctores ante prandium
Baccalaurei vero Theologici cum Decano antistram, post prandium arguent, et post argumentationes omnem
Orationem ut moris est praemissa Actus concludetur, post quam refectio solita in Zuccaro et confectionibus
apparabitur. Salario personarum Universitatis iuxta statuta et dum centam consuetudinem semper saluo.
Vbi etiam placuit. Quod si quis ex curiositate et sui ostensione, ac ut dum pro milita respondere velit in
publico, quod sit admittendus iuxta Statuta, sine tamen omni Incorporatione, aut receptione loci, et ordinis.
Statutum ipsum ab omnibus Doctoribus, atque Magistris auscultatum, approbatum Anno 1522. Jul. 29.

Si bonus es iudicis, natus es scriptarius.

De Summario Processu.

In Summario Iudicio necessario requiritur. Quis. Libelli oblatio. Litis contestatio Probas. et Sententia. istaeque Iudicii Substantiales & Generalia nuncupantur. Debetque citatio esse Beremptoria. & responsio citati consistere. Tum Iudex procedit Summarie ob causam breuitatis non admittit vllas exceptiones, aut in principio, aut in medio Processus, quod suo ordine essent proponenda. si tales essent quod requirent longiorem, & latorem, & exquisitam indaginem; sed tales Exceptiones breuianda liti causa, vix ad finem, hoc est ad definitiuam referendam, aut in alia Iudicia modo expressis citantur. Exceptiones autem quod exquisitam altioremq. requirent indaginem huiusmodi impediunt solum Summarium. Propterea sic, ut tali Summario Processu non tam cito tamq. breui esse aboleretur quanto expediret. si tales exceptiones non tulerat propositae aut admittit. Tales si Iudex iudicauerit eas pro suo officio huiusmodi potest. Iudocus Hambouensis J. R. D. in Praxi rerum civilium. tit. 35.

De Procedendo de Plano.

De Plano proceditur in iudiciis civilibus & exquisitis quales sunt quod Plures turritus & Paris. 12. xor. Marti. aut Serius. 12. vel Magistro non tenem. In Priuilegiis Planis vel de Plano proceditur plus quam Summarie. in illis enim Iudex post libellum receptum statim ad examen testium pro ex consideratione rei & personarum ad condemnationem vel absolutionem, sine vlla liti contestatione procedit. Non hic Procuratores admittuntur, non sedendo, sed stando aut ambulando introeunt iudicium & sententia stando & si placet vel deambulando feruntur, domi sua vel in camera priuata, & non in loco tribunali consueto. Innocent. in c. Noni. num. 2. extra de accusati. et ing. sit. et denunciati. Ex eodem Iudoco autore.

De Procedendo sine Figura Iudicii, seu Processus. idem ibidem.

Sine Figura Iudicii seu sine Scriptis iudiciali procedere, est etiam plus quam Summarie in causa procedere. sine praesentia, sine liti contestatione, sine replicatione, replicatione, contestatione & sine vllis aliis formis iudicialibus, ex sola verbali productione, auditis partibus et testibus ex officio, & neq. vllam ipsarum Iudex conuincit colligit, Sententiamque pronunciat. Tali Processu proceditur in iudiciis priuilegiis personarum quod iudicium requirit expeditionem. vel eorum personarum quod hoc habeat ex privilegio sibi concessum, aut ex Rescripto Principis. In tali Processu notest Iudex procedere sine vllis libelli. quod in ea sola petitio oris, et causa explicatio verbalis sufficit. potest procedere sine vlla liti contestatione. potest omnes exceptiones frustratas & friuolas rejicere, potest Appellationes abbreviare, libellos inuites non admittere, repulsi multitudinem repellere, scripturas non admittere, iudicare etiam vacante tempore, quod reliqua iudicia cessant, sicut, ne quiescant. suam sententiam fere sedendo aut stando sicut prius melius videbitur. Obseruanda sunt in hoc Processu Iura naturalia et Iur. gentium, nec vlla ratio vix frangi aut tolli potest. Quare neq. Ratio, neq. Defensio omitti debet, neq. Personarum Legitimatio praesentia non requiritur. Tenetur etiam hic Iudex admittere iuxta Legitimam, partis citationem, vtrinq. recipere Iuramentum de Calumnia & Maledictio praesentem, quod est de veritate dicenda, ne scilicet veritas occultetur. Interrogare quoque debet vtramque partem seorsum omnia, quod ad maiorem causae cognitionem spectare poterit vel ad hoc requisitus, vel ex suo officio, vtrinq. id quod iustus iudicabit. Denique ante sententiam definitiuam citandas curabit partes, ac iuxta Petitiones, Probationis cognoscendi, et iuxta omnia in causa actiata Sententiam stando aut sedendo verbaliter pronunciat, vel certe eandem scripto tradet. Quemadmodum haec omnia latius explicantur, in Sententia super de Verbo. significabit.

Recte iudicare filii hominum Psal. 57. Errat qui iudicat priusquam intelligat.

Iustus nullum nocendi nouit modum. Menander. Iustus est qui cum potest nocere, non vult. Philemon.

Itaque hoc: quod nihil innovetur contra Statuta et jurisdictionem, Rectoris et Scholarium
Universitatis Mauro Dei a nra Dux Venetiarum etc. Nobilibus et Sap: viris Marco Zane de suo mandato
et Triumviro Urbi a nra Dux Venetiarum etc. adhibitis illis claudere, et electionis abeque.
Poi Notis persuadentes pro vestra prudentia in isto vestro regimine nihil a vobis fieri, ad ab honorare
dignitates, consentiat. tamen quia circumspecti sunt Rector qui tunc a. talem D. Aristoteli nomine
expositum est nonnulli sibi inuicem praeferunt formam antiquam consuetudinem, has vobis perhibere rationes
volentes, vobisq. mandantes ut eis ostenderet, consuetudines terrarum faciat re oblatas, et nostra
Dom. patenter et identitantes (sicut dicitur) aliquid eis innovationes, tunc fuerint. Dati in h. d.
Duc. Palatio die 10 Jun. Indict. 4. MCCCLXXVI. in Statut. Universitatis Patavinae Anno 1607
Patavii in Typographia Laurentij Gasqueti in 4to impregis. habetur hoc Mandatum pag. 209, q. 1. in
libri penultima.

Statutum novum de electione Rectoris.

Modus autem eligendi Rectorem talis sub hac forma. Doctores et Magistri omnium Facultatum
pro tunc ordines de numero ipsorum eligant. 4. Baccalarii omnium Facultatum etiam presentes
eligant de numero eorum 3. Studentes etiam omnium Facultatum eligant de communitate sua
duos. Qui taliter electi potestatem habebunt eligendi alios et Magistros. Et hi et consequenter
potestatem habebunt eligere 5 Doctores aut Magistros. qui 5 potestate habebunt eligen-
di Rectori Universitatis praedictae, cuius Rectoris Rectoratus huius durare debeat ad medium annum.

Declaratio Causula in Statuto de Baccalariis omnium Facultatum in electione

Dni Rectoris in Electores primos eligendos.

In eadem quoque consuetudine exposuit D. Rector, quosdam D. Protopresores in electione D. Rectoris
solere pertrahere non sine scandalo studiorum, quod illi Baccalarii non possunt esse
inter primos Electores, qui fuerint et Magistri dicitur Rector, et Baccalarii Theologiae, vel
Iurisprudentiae, si quidem a potiori titulo denominantur Magistri non Baccalarii: porro
statutum iubet inter 9 Electores primos, ex Magistris vel Doctoribus omnium Facultatum deli-
gere viros 4. deinde speciatim ex Baccalariis omnium Facultatum eligere 3 atq. la-
dicatos 2, unde semper contendeant quidam ex Professoribus licentes, quando non re-
periuntur Baccalarii Theologiae, vel Iurisprudentiae, qui creant ab eo, titulo Magisterii
tunc interim ex solis Baccalariis Philosophiae eligi debent tres viri etc. Reverendi
vero Patres et Magistri universitatem representantes, antiquo Statuto insistentes
concluserunt. Et ex Baccalariis omnium Facultatum etiam eligunt Magistri inter pri-
mos Electores semper eligantur, et secundum promotionem sui Magisterii eant ad manum
Praesidentis. Si vero post hac DD Protopresores in Electione D. Rectoris turbas eiusmodi
civis, vel clamores excitare attentaverint, ex tunc poena 10 Marcarum per D. Rectorem
erunt puniendi A. D. 1607 in Rectoratu primo Sebas. Krupka ? V. Doctores.

oris
 e
 el
 io
 di-
 la-
 re-
 erii
 ndi
 s
 r bri-
 caum
 di
 em

